

סדר הלימוד ליום ז לחודש

החתם סופר זי"ע: בעקבתא דמשיחא יעמדו מנהיגים לישראל בעלי זרוע מהערב רב – אם כן יהיו המנהיגים חס ושלום אז... שלא יזכר שם ישראל עוד ח"ו – אך קיום היהדות יהיה, שלא יגורו מפניהם אם יאמרו נגד התורה וקבלת האבות

מובא בספר לב העברי חלק א' דף ל"ג ע"ב, וזה לשונו: בעשרה מאמרות דורש מאמר מתניתין דסוף סוטה, בעיקבתא דמשיחא אז רק היראים אשר יהיה להם אומץ דקדושה לא ישאו פני גדול, ולא יגורו מפני איש אלא יעמדו בתוקף עוז על אמונתם עד ביאת הגואל, וכעין זה שמעתי מעשה הנעשה אצל רבינו זצ"ל.

(דבריו הובאו בספר חוש המשולש דף מ"ב קצת בשינוי לשון)

פעם אחת היה רבינו (החתם סופר) זצ"ל בקיץ מקום סמוך לקהילתנו פרעשבורג לשאוב אויר צח, ותמיד דר במדור בית נכרי, פעם אירע שהיה משנה דירתו והלך לגור אצל בן ברית איש נכבד וירא אלוקים אבל היה עם הארץ גדול, ולא עברו ימים, עד ששמע רבינו שהבעל האכסניא מדבר עליו מאוד, ושלח תיכף, לקראתו אם אמת הוא, וענה כי אמת הדבר ושאלו מה ראית ממני, והשיב שראיתי מאחורי הדלת את רבינו שישב לסעוד בצהרים בשבת קודש בלי קידוש, ואיזה יהודי אוכל בלא קידוש, והוא לא ידע כי כבר קידש אחת תפילת שחרית, ובלילה הרהר רבינו ז"ל על מה עשה לו ה', היא סיבה שלעת זקנותו יאמרו עליו בפומבי שהוא עברייך, ועלה בדעתו מפני שעבר על דברי חכמינו זכרונם לברכה עם הארץ חסיד אסור לדור בשכנותו, ועדיין

לא נתיישב בדעתו, כי אמר הלא הייתי יודע מהגמרא הזאת, ולמה לא נתן ה' בדעתי האי גמרא, ולא הייתי משנה דירתני, שוב אמר נתת שמחה בלבי ה' על זה הייתי מצטער כל ימי הלא יעמדו על ישראל טרם ביאת הגואל ב"ב רועים רעים בני ערב רב בעלי זרוע, כמבואר במתניתין ובזוהר הקדוש, והרהרתי שאם כן יהיו המנהיגים חס ושלום, ואז לא יזכר שם ישראל עוד בזמן ההוא, וזה הראה לי כמה גדול מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה במס' ביצה כ"ה, למה נתנה תורה לישראל, מפני שהם עזין, חזי אנן אני זקן ורב גדול וכמה תלמידי חכמים באים לקבל פני, אפילו הכי אמר האי בעל אכסניא עם הארץ כי אני עבריין חס ושלום, למה, מפני שהוא ראה מאבותיו שעושין קידוש בשבת קודש בצהרים, ואני לא עשיתי כן, אם כן לא אתייאש, ומובטח אני כי הנאמנים לה' לא ישאו פני איש, המעשה הזאת סיפר רבינו ז"ל כמה פעמים לתלמידיו אשר הם בחיים אתנו היום, עד כאן תוכן דברי הלב העברי.

(עיין לקמן פרק י"ט אות ט"ז מאמר זה קצת באופן אחר)

כת

אחד מזמני הגאולה היותר בטוחים כשישראל הם בתכלית השפלות שאין למטה ממנו, וזה על ידי שפלות המנהיגים, ועל ידי זה יביט פני משיחנו **כתיב** מגינינו ראה אלוקים והבט פני משיחך כי טוב יום בחצריך מאלף בחרתי הסתופף בבית אלוקי מדור באהלי רשע כי שמש ומגן ה' אלוקים חן וכבוד יתן ה' לא ימנע טוב להולכים בתמים (תהלים פ"ד).

הנה פסוק ראשון מגינינו ראה אלוקים וגו' יראה דנוגע עיקר להא דידן, כי השומע ישמע ויאמר בלבו זה נאה דורש ונאה מקיים כי משון כן נסעתי וברחתי מהעיר להגן עליהם

מבחוץ, כמו שהם סוברים בעוונותינו הרבים שאני להם למגן, אבל לבבי לא כן ידמה כי ברחתי לנפשי הלא כתיב מי האיש הירא ורך הלבב, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה מ"ד ע"א) מעבירות שבידו ואפילו שח בין תפלה לתפלה חוזר עליה מעורכי המלחמה, אחיי ורעיי מי ישמע ולא יחוש הלא עבירות כאלה כהנה וכהנה עברו ראשי וכמשא כבד כבדו ממני, ואיך אשא ואסבול כל אלה - ועד כה דברנו בגאוני עולם צדיקים המגינים על דורם כחומה אשר היה נקיים וחרף מפשעים, אבל לאזוב הקיר כמוני תחילו אחי, ואם עלי תשאו פניכם, אוי לאותה בושה אוי לדור שכך עלתה בימיו, שיהיה קהל גדול וחשוב מעם ה' נתונים בספק סכנה, ויהיה עיניהם נשואות לעני ואביון, אתה ה' הביטה וראה עמידתנו דלים וריקים הלוא אתה הלוא אתה ידעת לאיזה שיעור מהשפלות הגיעו בניך אם אלי ישאו עיניהם ויכרעו ברכם, והנה ידוע כי משיח צדקינו סובל מרעין בישינ בעוונותינו יום יום, והקדוש ברוך הוא כמסתיר פניו ממנו עד עת קץ אז ירא ה' ויביט עליו הבטה לטובה, וכמ"ש רמב"ן גם כן בפסוק וירא אלוקים את בני ישראל וידע אלוקים עיין שם (שמות ב' כ"ה).

והנה אחד מזמני הגאולה היותר בטוחים הוא בהיות ישראל בתכלית השפלות שאין למטה ממנו אזי על כרחך יביט פני משיחו למשו שמן משחת קודש, ובמה יודע איפה שפלת בני ישראל הוא בראות אלוקים את מגינם אשר יבטחו בו אזי יראה ה' כמה מהשיעור שפלות הגיעו שאין למטה ממנו, וזה שאמר קרא מגיננו ראה אלוקים אותו המגין שאנו חסים בצילו ועל ידי זה והבט פני משיחך הבטה לטובה ולשנת גאולה.

(חתם סופר דרוש לח' תמוז תקס"ט)